

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-92/20-L

Název	Základní škola, Liberec, Kaplického 384, příspěvková organizace
Sídlo	Kaplického 384, 463 12 Liberec 23
E-mail	zeronik@zs-kaplickeho.cz
IČ	72743379
Identifikátor	600079929
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Pavel Zeronik
Zřizovatel	Statutární město Liberec
Místo inspekční činnosti	Kaplického 384, 463 12 Liberec 23 Gollova 394, 460 01 Liberec 4 Česká 354, 463 12 Liberec 25
Termín inspekční činnosti	13. 1. 2020 – 17. 1. 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou podle příslušných školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich soulad s právními předpisy, případně s rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Základní škola, Liberec, Kaplického 384 příspěvková organizace, vykonává činnost základní školy (dále „škola“), školní družiny a školní jídelny. V době inspekční činnosti bylo ve škole vzděláváno celkem 422 dětí a žáků, z toho počtu 17 dětí je vzděláváno v jedné přípravné třídě a 50 žáků ve třech waldorfských třídách. Vzdělávání probíhá dále na dvou odloučených pracovištích, na pracovišti Gollova 394 se vzdělávají žáci ve dvou waldorfských třídách a je zde i jedno oddělení školní družiny. Na pracovišti Česká 354 je jedna waldorfská třída. Obě odloučená pracoviště se nacházejí v pronajatých prostorách jiných libereckých základních škol. Škola je od 1. 9. 2013 fakultní školou Technické univerzity v Liberci. Počet vzdělávaných žáků školy se neustále zvyšuje. Hlavním důvodem je zřízení waldorfských tříd od školního roku 2017/2018. Z tohoto důvodu vzrůstá i naplněnost školní družiny, do které aktuálně dochází 139 žáků. Výuku zajišťuje 34 pedagogů včetně ředitele, zástupkyně ředitele a speciálního pedagoga, šest vychovatelek ŠD. Škola podporuje i vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami za odborné pomoci 13 asistentek pedagoga. V letošním školním roce vzdělává 47 žáků dle individuálního vzdělávacího plánu včetně dvou žáků mimořádně nadaných a 20 žáků s odlišným mateřským jazykem. Jeden žák má povoleno individuální vzdělávání.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola má jasně nastavená pravidla a mechanismy k organizování vlastní činnosti v souladu s právními předpisy a koncepcí rozvoje školy. Ředitel systematicky vyhodnocuje stav ve všech důležitých oblastech pedagogických procesů i v řízení. Má dobrý přehled o aktuální situaci na všech pracovištích školy, na základě kterého stanovuje priority a kroky k dosažení vytyčených cílů rozpracovaných především v dokumentu „Dlouhodobý plán – koncepční záměry rozvoje školy v období 2017 – 2022“, který je v souladu se společenskou poptávkou a s rozvojovými dokumenty zřizovatele včetně Libereckého kraje. Potřebnou zpětnou vazbu získává vedení školy prováděním pravidelného evaluačního hodnocení.

Profesním rozvojem pedagogického sboru se vedení dostatečně zabývá a podporuje ho. Prioritně je využíváno vzdělávání celého pedagogického sboru. Potřebnou odbornou kvalifikaci si někteří aktuálně doplňují studiem. Přestože škola nemá úplnou aprobovanost výuky a potýká se s nedostatkem učitelů, měly i neaprobované vyučované předměty ve sledovaných hodinách dobrou úroveň. Pomoc začínajícím učitelům poskytují zkušení kolegové svou radou a metodickým vedením. Kvalitní výuku v přípravné třídě zabezpečuje odborně kvalifikovaná učitelka spolu s asistentkou pedagoga.

Škola disponuje 14 kmenovými třídami, nově třemi odbornými učebnami – informatiky, jazykovou a přírodovědnou učebnou. Učebnu přípravné třídy využívá v odpoledních hodinách školní družina. Nárůst počtu žáků nutí vedení školy přijímat organizační opatření zejména ve vztahu k prostorovým podmínkám. Výuka proto někdy probíhá ve školní knihovně, klubovně případně i ve školní jídelně. Vedení školy cíleně hledá vhodné řešení daného stavu. Školní zahrada včetně sportoviště v areálu školy jsou využívány pro pohybové aktivity jak ve výuce tělesné výchovy, tak při zájmovém vzdělávání ve školní družině. Dle sdělení ředitele školy je v plánu školy její komplexní revitalizace spojená s vybudováním víceúčelového hřiště. Všechny třídy jsou vybaveny prezentační technikou a škola je pokryta internetovým připojením. Budova školy v ulici Kaplického má bezbariérový přístup, stejně tak odloučené pracoviště v ulici Česká. Odloučené pracoviště v ulici Gollova bezbariérový přístup nemá.

Zjevnou prioritou školy je zajistit dětem a žákům bezpečné podmínky pro pobyt ve škole i mimo ni. Díky funkčním dohledům se daří minimalizovat počet úrazů ve škole i při

mimoškolních akcích. Rozsáhlou nabídkou široké škály zájmových kroužků škola dbá na účelné využití volného času žáků. K zamezení pohybu cizích osob v prostoru škola zabudovala kamerový systém monitorující vchod do budovy a šatnu. Zabezpečení školy je na velmi dobré úrovni.

Záměr pozitivně ovlivnit stravovací návyky žáků se škole daří naplňovat i v rámci výuky. Zapojila se do projektu Jídelna snů a již šestým rokem je zapojena v charitativním projektu „Obědy pro děti“, kdy je ve vymezeném období vybraným žákům uvedeným v darovací smlouvě uhrazena obědová služba. V současné době se jedná o sedm žáků. Respektuje stravovací potřeby alergiků. Žáci mají možnost využít služeb školního kiosku, nápojový automat ve školní jídelně a dotované potraviny v rámci dlouhodobé účasti školy v projektech „Školní mléko“ a „Ovoce a zelenina do škol“.

Škola je aktivní v získávání finančních prostředků, které umožňují její modernizaci, a zároveň motivuje žáky k respektování určitých hodnot. Běžná finanční podpora je rozšířena o aktivní účast v projektech MŠMT a rozvojových programech, které umožňují plynulou činnost vedoucí ke splnění účelu základního vzdělávání, k naplňování školních vzdělávacích programů a k poskytování souvisejících školských služeb. Škola se úspěšně snaží získávat další prostředky aktivním provozováním doplňkové činnosti.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Škola úspěšně poskytuje vzdělávání dětem v přípravné třídě. Sledovaná výuka systematicky připravovala děti k bezproblémovému přechodu do 1. ročníku základní školy. Učitelka v součinnosti s asistentkou pedagoga střídáním různých činností a vhodnou motivací vzbuzovala u dětí zájem o výuku a zapojování se do nabízených aktivit.

Sledovaný průběh vzdělávání klasických tříd měl rozdílnou kvalitu. Zaznamenáno bylo využívání zejména efektivní frontální práce a řízeného rozhovoru. Při samostatné práci žáci řešili většinou úspěšně zadané úlohy. Přínosem pro kvalitu vzdělávání byla i sledovaná efektivní spolupráce učitelů s asistenty pedagoga. Metody a formy práce vyžadující aktivní samostatný přístup žáků nebyly téměř využity. Na konci vyučovacích hodin se minimálně objevovalo závěrečné shrnutí nebo zhodnocení práce, obdobné to bylo i sebehodnocením nebo sebereflexí prováděnou samotnými žáky. Velkou příležitostí školy je využívání interaktivní techniky. Přestože je k dispozici téměř ve všech učebnách, nebyla využita efektivně nebo vůbec.

Všechny hospitované hodiny na prvním stupni byly vedeny v pozitivní pracovní atmosféře. Učitelé vzdělávacím obsahem i vyučovacími metodami respektovali možnosti, schopnosti a potřeby žáků s důrazem na podporu rozvoje všech klíčových kompetencí. Uplatňovali individuální přístup. Vedli je k logickému myšlení, vhodnému vyjadřování, poskytovali zpětnou vazbu a v případě potřeby radu a pomoc. Využívaný podpůrný materiál přispíval k názornosti a zvýšení zájmu o danou problematiku. Žáci byli směřováni k samostatnému mluvenému projevu, k utváření vlastního názoru a úsudku. Častým jevem bylo vedení žáků k pochopení souvislostí naučeného s běžnými reálnými situacemi. Promyšlené střídání aktivit a cíleně nasměrovaná pochvala podněcovaly žáky k pozorné a aktivní práci.

Sledovaný průběh vzdělávání na druhém stupni základní školy dosahoval rozdílnou úroveň. Účelné bylo využívání především frontální výuky doplňované samostatnou prací žáků a řízeným rozhovorem. Další metody a formy práce např. zařazování činnostního učení v provázanosti na mezipředmětové vztahy, práce ve dvojicích či skupinová práce, byly využívány zcela okrajově nebo vůbec. Pozitivní atmosféru v hodinách podpořila vzájemná

kooperace mezi učiteli a žáky. Učitelé respektovali jejich osobnost a kladli na ně přiměřené a srozumitelné požadavky.

Vyučovací hodiny českého jazyka a literatury se vyznačovaly partnerským přístupem k žákům. Důraz byl kladen i na práci s textem a jeho následný literární, jazykový rozbor s přesahem do mezipředmětových vztahů. Využití spisovného jazyka ve vyjadřování žáků i učitelů bylo samozřejmostí.

Ve výuce cizích jazyků učitelé vycházeli z reálné jazykové úrovně žáků a kladli důraz na rozvoj jejich komunikativních dovedností v daném jazyce. Variabilita metod a forem práce byla založená na odůvodňování a důsledné kontrole. Výuku podporoval také vhodný výběr učebnic a doplňkových materiálů, poslechových cvičení. Další z možností vedoucí ke zkvalitnění výuky by bylo větší zapojení interaktivní techniky.

Vzdělávání ve waldorfských třídách vychází z principů waldorfské pedagogiky. Sledovaná výuka v příslušných epochách byla promyšleně připravena, vyznačovala se velmi dobrou organizací činností, stanoveny a naplňovány byly vzdělávací cíle, se kterými byli žáci seznamováni. Výuka byla založena na vzájemné spolupráci učitele a žáků, zohledňováno užití širokého spektra prolínání jednotlivých témat s propojením s otázkami praktického života. Metody a formy výuky odpovídaly věku žáků, respektováno bylo jejich individuální tempo. Nabízené aktivity podporovaly objevování, tvořivost a iniciativu každého žáka. Učitelky často užívaly metodu vyprávění, řízeného rozhovoru, rozvíjely smyslové vnímání žáků, podporovaly rozvoj vyjadřování a slovní zásoby. Průběžné hodnocení práce žáků mělo motivační charakter a poskytovalo jim zpětnou vazbu, žákům byla v případě potřeby poskytnuta pomoc, byli vedeni k sebehodnocení. Nedílnou součástí vzdělávacího programu waldorfských tříd jsou školní slavnosti vycházející z lidových a církevních tradic.

Průběh vzdělávání ve sledovaných hodinách vztahujícím se k vzdělávací oblasti umění a kultura byla na rozdílné úrovni. V rámci vyučování byli žáci vedeni k chápání kultury jako schopnosti umět se vyjadřovat pomocí uměleckých prostředků. Výuka výchov je založena na praktickém zapojení žáků s možností vyjádření vlastního pocitu a názoru. Žakovské práce tvoří nedílnou součást výzdoby všech prostor školy.

Škola se aktivně věnuje environmentální tematice a ekologii v průběhu celého roku. V roce 2018 obhájila titul EKOŠKOLA, který jí byl udělen MŠMT a opětovně propůjčen do roku 2022. Na oblast environmentální výchovy se škola zaměřuje i v rámci zájmového vzdělávání.

Při sledovaných ranních i odpoledních činnostech školní družiny probíhaly zejména odpočinkové a relaxační aktivity. Zvolené formy práce rozvíjely u žáků logické myšlení (šachy), pracovní, sociální a komunikativní kompetence. Při výtvarné činnosti nebo hře se stavebnicemi žáci uplatnili svoji představivost, kreativitu a zručnost. Byli vychovateli vhodně motivováni a průběžně pozitivně hodnoceni. Při všech činnostech vládla přátelská atmosféra se vzájemnou důvěrou a ohleduplností.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola monitoruje úspěšnost svých žáků v průběhu celého vzdělávacího cyklu. Zákonní zástupci jsou pravidelně informováni o průběhu a o výsledcích vzdělávání svých dětí zejména prostřednictvím žakovské knížky, nástěnek, třídních schůzek nebo individuálních konzultací. Kladný efekt má i školou nastavená pomoc při neúspěšnosti žáků formou doučování. Atypickou pomocí je i spolupráce s neziskovou organizací, která určeným

žákům pomáhá s procvičováním učiva a podporou jejich sociálního zázemí. Dětem v přípravné třídě je ze strany školy věnována mimořádná péče i pozornost.

Prostor ke zlepšení výsledků vzdělávání se otvírá v oblasti důkladné analýzy externího testování a jejího efektivního využití při vlastním hodnocení školy spojené s přijímáním potřebných opatření.

Přínosný je nastavený a propracovaný systém kooperace se zákonnými zástupci, která je hodnocena ze strany zákonných zástupců velmi pozitivně. K nejdůležitějším partnerům školy v oblasti vzdělávání patří Fakulta pedagogická Technické univerzity v Liberci, se kterou dlouhodobě úspěšně vzájemně spolupracuje. Mezi další partnery patří některé střední školy v Liberci a v rámci prevence sociálně patologických jevů je to např. Policie ČR, středisko výchovné péče Čáp a nezisková organizace Maják o. p. s.

Práce školského poradenského pracoviště má velmi dobrou úroveň. Společná pravidelná setkávání výchovných poradců, metodika prevence a speciálního pedagoga umožňují společné nastavení postupů k řešení aktuálních problémů v zájmu objektivitu a individuálního přístupu k žákům.

Výchovné a kariérní poradenství je plně funkční. Učitelé jsou o žácích s potřebou podpůrných opatření informováni, s žáky vhodným způsobem v hodinách pracují a jejich spolupráce s asistenty pedagoga je prospěšná i ostatním žákům ve třídě. Vyhodnocování podpůrných opatření je účinné. Účelná je spolupráce se školskými poradenskými zařízeními a dalšími odbornými pracovišti. Škola se zabývá i žáky nadanými formou nabídek účasti v různých soutěžích a olympiádách. Efektivitě kariérního poradenství napomáhá zapojení do projektu města „Férová škola“, kdy se mají žáci možnost již od čtvrtého ročníku seznamovat s praxí prostřednictvím různých exkurzí do provozů, do středního vzdělávání.

Vytvořený systém prevence rizikových jevů zahrnuje začlenění příslušných témat do výuky, pravidelné třídnické hodiny, šetření klimatu tříd a včasné řešení všech náznaků či projevů rizikového jednání. Důležitým faktorem je vhodně umístěná schránka důvěry, která je žáky využívána. Škole se daří eliminovat projevy patologického chování žáků.

Závěry

Vývoj školy

Kompletní obnova počítačové učebny, přírodovědné učebny, učebny cizích jazyků a dovybavení zbývajících učeben interaktivní technikou.

Elektronizace školní matriky včetně zavedení elektronické žákovské knížky a třídních knih základní školy.

Od školního roku 2017/2018 zřízení první waldorfské třídy.

Profilace školy na oblast environmentální výchovy.

Vybudování učebny v přírodě.

Silné stránky

Nadstandardní podmínky pro výuku informatiky a cizích jazyků.

Kvalitní výuka v přípravné třídě založená na vzájemné spolupráci pedagoga a asistentky pedagoga.

Efektivní spolupráce učitelů s asistenty pedagoga.

Kvalitní práce školního poradenského pracoviště.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

V menší míře využívány metody a formy práce vedoucí k samostatnému a aktivnímu přístupu žáků ke kvalitnímu vzdělávání.

Minimální využívání sebehodnocení případně vrstevnické hodnocení.

Nedostatečné využití interaktivní techniky.

V menší míře jsou využívány výsledky externího testování a následná práce s nimi.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

Více uplatňovat sebehodnocení a sebereflexi žáků a více zařazovat do výuky metody a formy práce vedoucí k samostatnému přístupu žáků.

Zpestřit metody vzdělávání zejména na druhém stupni základní školy.

Zabývat se výsledky externího testování školy.

Pokračovat v zlepšování prostorových podmínek na odloučených pracovištích.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina z 11. 11. 2009, účinná od 1. 11. 2009 včetně Přílohy č. 1
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení [online: 25. 11. 2019, <http://rejskol.msmt.cz>]
3. Jmenování do funkce ředitele školy na funkční období 6-ti let s účinností od 1. 8. 2014
4. Výpis z usnesení SRM Liberec č.j. 468/2017 ze dne 16. 5. 2019 – schválená žádost o udělení výjimky v počtu žáků a v počtu dětí
5. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2018/2019
6. Strategický cíl školy pro období 2019 – 2020 (koncepce rozvoje školy) z 1. 9. 2017
7. Zpráva z vlastního hodnocení školy za období 9/2016 až 6/2019
8. Záписы z jednání pedagogických a provozních porad ve školním roce 2019/2020
9. Záznamy o hospitaci ve školním roce 2019/2020
10. Plán DVPP z 23. 8. 2019
11. Organizační řád školy
12. Školní vzdělávací programy platné ve školním roce 2019/2020
13. Krizový plán školy ze dne 11. 1. 2013 s účinností od 1. 2. 2013
14. Školní preventivní program, školní rok 2019/2020, s účinností od 1. 9. 2019
15. Plán práce výchovných poradců, školní rok 2019/2020, ze dne 1. 9. 2019
16. Dokumentace žáků s potřebou podpůrných opatření vedená ve školním roce 2019/2020 (vzorek)

17. Školní řád včetně Pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků platný od 1. 9. 2019
18. Vnitřní řád školní družiny Základní školy, Liberec, Kaplického 384, příspěvková organizace čj. ZŠKAP/0382/2019, účinnost od 1. 9. 2019
19. Měsíční plány školní družiny, školní rok 2019/2020
20. Přehledy výchovně vzdělávací práce pro I. - V. oddělení ŠD, školní rok 2019/2020
21. Rozvrhy učitelů a tříd ve školním roce 2019/2020 (vzorek)
22. Třídní knihy ZŠ vedené ve školním roce 2019/2020 (vzorek)
23. Třídní výkazy a katalogové listy žáků vedené ve školním roce 2019/2020 (vzorek)
24. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků v ZŠ (vzorek)
25. Doklady pro hodnocení finančních podmínek školy
26. Dokumentace vztahující se k hodnocení bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků
27. Webové stránky školy na adrese www.zs-kaplickeho.cz

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Milan Rambousek, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Milan Rambousek v. r.

Mgr. Lenka Dlabolová, školní inspektorka

Mgr. Lenka Dlabolová v. r.

Mgr. Blanka Hornová, školní inspektorka

Mgr. Blanka Hornová v. r.

Mgr. Jana Polanecká, školní inspektorka

Mgr. Jana Polanecká v. r.

Bc. Jana Čermáková, kontrolní pracovnice

Bc. Jana Čermáková v. r.

V Liberci 17. 2. 2020

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Pavel Zeronik,
ředitel školy

Mgr. Pavel Zeronik v. r.

V Liberci 24. 2. 2020